

REGIOTAFEL ARBEIDSMIGRANTEN STEDELIJK GEBIED EINDHOVEN 14 JUNI 2019

Werkgevers, uitzendbureaus, huisvesters, woningcorporaties en andere marktpartijen in gesprek met gemeenten en provincie over de maatschappelijke opgaven rond arbeidsmigratie

Ook in het Stedelijk Gebied Eindhoven zijn bedrijven vaak afhankelijk van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa. Ze komen voor kortere of langere tijd hier naartoe en werken onder meer in de voedselproductie en de logistiek. In heel Brabant leven op dit moment ruim 100.000 arbeidsmigranten. Hun werkgevers zijn verantwoordelijk voor huisvesting. En dat is een groeiende opgave. De behoefte aan **goede en veilige huisvesting voor arbeidsmigranten** wordt steeds

dringender. De Provincie Noord-Brabant nam het initiatief voor deze regiotafel. Werkgevers, uitzendbureaus, huisvesters, woningcorporaties en andere marktpartijen kwamen op 14 juni 2019 naar het Huis van Waalre om samen met bestuurders en ambtenaren van de negen SGE-gemeenten de opgaven in beeld te brengen, kansen en belemmeringen op te sporen en de samenwerking tussen gemeenten en marktpartijen te versterken. We nemen u in ogelvlucht mee.

“ARBEIDSMIGRANTEN UIT OOST-EUROPA HEBBEN WE MISSCHIEN WEL HARDER NODIG DAN HOOGOPGELEIDE EXPATS: ZONDER DEZE ARBEIDSKRACHTEN LIGGEN ER GEEN GROENTE EN FRUIT IN DE SUPERMARKT!”

Bestuurders en ambtenaren weten dat het probleem bestaat: ze horen erover in de media en laten zich informeren door de Provincie. Maar ze beschikken niet over cijfers voor de eigen gemeente. **Hoe groot is het de opgave eigenlijk?** Geschat wordt dat binnen het SGE 17.000 tot 25.000 arbeidsmigranten werkzaam zijn. Of werkgevers hiermee voldoende personeel hebben? Waar en hoe de arbeidsmigranten wonen? Is hun woonsituatie goed, veilig en betaalbaar? Wat zijn de nadelen van de huidige situatie: bijvoorbeeld door lokale gemeenschappen ervaren overlast of vervoer over lange afstanden? Komen arbeidsmigranten toch wel naar Nederland of concurreren bedrijven inmiddels hevig met landen als Frankrijk en Duitsland om de schaarse arbeidskrachten? Het is vaak niet bekend, zeker niet op lokaal niveau. Er is bestuurlijk en ambtelijk behoefte aan concrete gegevens om beleid op te kunnen baseren.

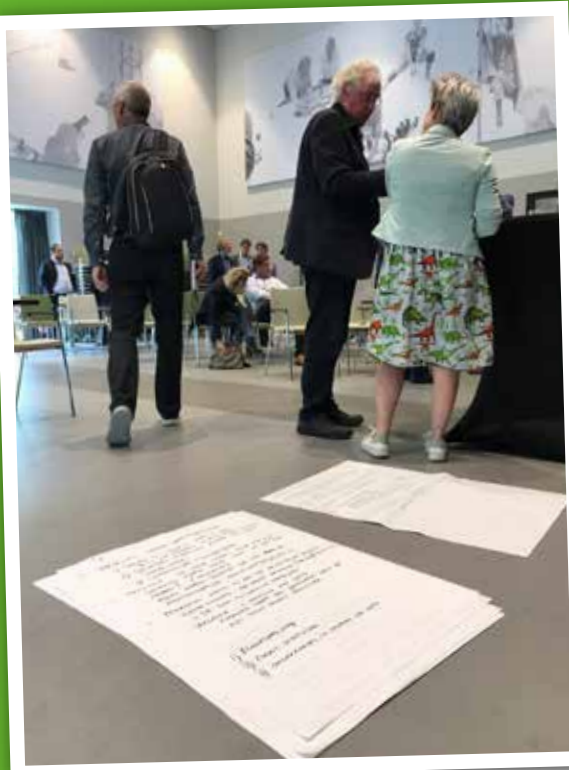
Veel bedrijven zijn afhankelijk van arbeidsmigranten. Bedrijven in de voedingsindustrie, tuinbouw en logistiek vinden niet genoeg personeel op de Nederlandse arbeidsmarkt. **We hebben ze nodig!** Zonder arbeidsmigranten wordt er minder groente en fruit geoogst, wordt er minder vlees verwerkt, kunnen webwinkels de bestellingen niet aan en komen producten niet in de winkels. Niet alleen loopt onze economie schade op, ook het voorzien in onze dagelijkse behoeften loopt spaak. Om in onze supermarkten dagelijks volop vers groente, fruit en vlees te kunnen aanbieden, zijn arbeidsmigranten onmisbaar. Omdat de economieën in Midden- en Oost-Europa groeien en de lonen stijgen, komen minder arbeidsmigranten hier naartoe. En in de ons omringende landen zijn ze net zo hard nodig als hier! De kwaliteit van de huisvesting zal dus steeds meer een onderscheidende factor zijn waarom arbeidsmigranten hier willen werken.

Waarom moeten de overheid en marktpartijen samenwerken? Marktpartijen moeten toch zelf zorgen voor huisvesting? Ja, dat klopt. En dat willen ze ook doen. Maar ze moeten daar wél de plekken voor kunnen vinden. **De overheid bepaalt in Nederland waar en hoe mensen mogen wonen.** Omdat er op dit moment geen actueel beleid is voor deze groep 'tijdelijke inwoners' worden door bedrijven en huisvesters noodoplossingen gezocht waar niemand blij mee is zoals wonen op vakantieparken, in bedrijfspanden, huren van huisjesmelkers en sjofele caravans neerzetten op het erf bij het tuinbouwbedrijf. Eigenlijk wil niemand het maar er zijn op dit moment geen andere oplossingen te vinden. De huisvesting regelen op een manier die wél door de samenleving wordt gedragen, kan alleen als de overheid hier plekken voor

aanwijst en regels voor maakt. De boel op zijn beloop laten, lost het niet op: een deel van de Nederlandse bedrijven is helemaal afhankelijk van deze arbeidskrachten omdat ze geen Nederlandse werkzoekenden kunnen vinden die het werk doen. En de concurrentie met andere landen om deze arbeidskrachten neemt toe. De roep om goede huisvesting zal dus alleen maar groter worden.

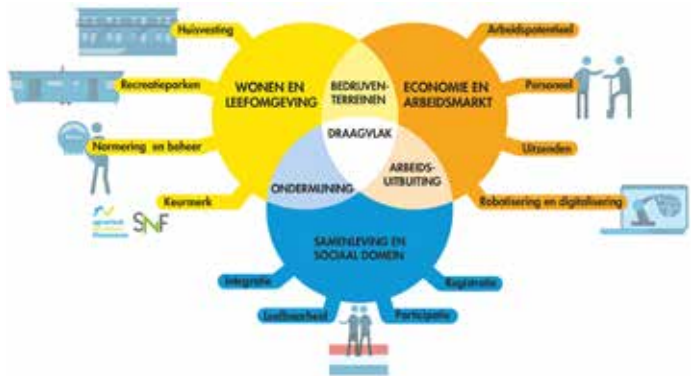

Waarom is dit een maatschappelijke opgave? Deze mensen wonen nu toch ook ergens? Hoe erg is het als je tijdelijk minder ideaal woont? Maar mensen die hier werken hebben recht op goede, menselijke en vooral veilige leefomstandigheden en bescherming tegen uitbuiting. Het gat in de markt, waarin huisjesmelkers snel veel geld kunnen verdienen door hoge bedragen te vragen voor slecht onderhouden panden waarin teveel mensen samenleven, biedt geen veilige situatie. Als daarvoor dan ook nog in woonwijken huizen worden weggekocht voor de neus van lokale woningzoekenden en in die verloederende woningen steeds wisselende bewoners in- en uitlopen, is voor iedereen duidelijk dat dit geen sociaal duurzame oplossing is. Het schrikbeeld en vooroordeel dat jonge, mannelijke arbeidsmigranten onder invloed van alcohol overlast zouden veroorzaken, verkleint de bereidheid om ze een plek te geven. Redenen genoeg om het wél beleidsmatig aan te pakken: het regelen van toezicht en beheer op de woonlocaties zorgt voor draagvlak in de omgeving en voorkomt mogelijke overlast. Schaalgrootte is daarbij belangrijk om rendabele huisvesting neer te kunnen zetten.

Op de website van de provincie Noord-Brabant vindt u informatie over de gespreksthema's:

1. Wonen en leefomgeving
2. Economie en arbeidsmarkt
3. Samenleving en sociaal domein

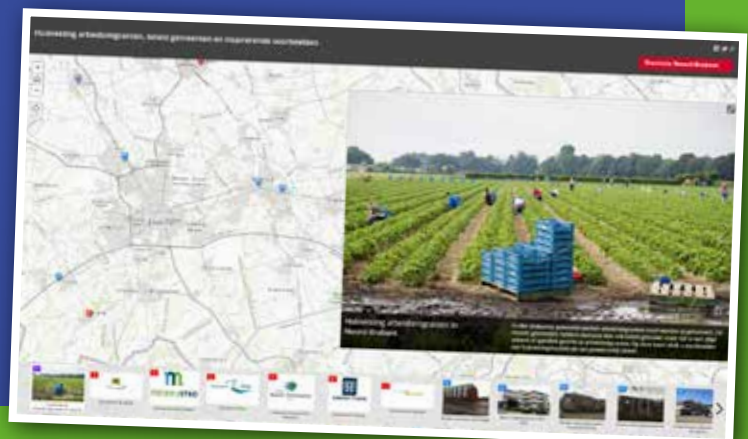
Ga voor meer informatie naar www.brabant.nl/arbeidsmigratie.

LOCATIES GEZOCHT!

De meest dringende vraag van werkgevers en huisvesters is op dit moment: wijs locaties aan waar we mogen huisvesten of bouwen. Er is een duidelijke visie bij de marktpartijen: bij voorkeur grootschalige huisvesting aan de rand van bedrijventerreinen met toezicht, beheer en goede voorzieningen. De volgende stap vraagt om zicht op kansrijke locaties. Marktpartijen zien hierin een taak voor gemeenten: zij gaan over het gebruik van de ruimte. Als gemeenten kansrijke locaties aanwijzen, kunnen huisvesters in gesprek met de omwonenden. Er is op andere plekken al ervaring met het creëren van draagvlak in de omgeving door tijdig in gesprek te gaan met omwonenden. De ervaring is dat hiermee veel zorgen worden weggenomen en problemen worden voorkomen. De urgentie voor deze stappen, wordt door de aanwezigen gevoeld. Binnen het SGE

werken we 'als waren we één gemeente'. De vraag om dit gezamenlijk op te pakken wordt dan ook positief beantwoord. De negen gemeenteraden zullen aan het eind van de rit de besluiten nemen over beleid, bestemmingsplanwijzigingen of uitzonderingen op regels. Daarom is het belangrijk ze helder te informeren en ze goed mee te nemen in het proces.

De vraag naar locaties is urgent. Het is de belangrijkste vraag van werkgevers en huisvesters: wijs kansrijke plekken aan, zodat we aan de slag kunnen. Daarbij is het realiseren van tijdelijke voorzieningen een mogelijkheid om snelheid te maken: als het niet blijkt te werken op die plek, kun je na een afgesproken tijd stoppen.

Hoe nu verder? De Portefeuillehoudersoverleggen Wonen en Economie van de negen SGE-gemeenten, bespraken op respectievelijk 27 juni en 4 juli een discussienota over dit onderwerp. In deze nota is de opbrengst van deze bijeenkomst verwerkt. Na bespreking is gestart met het zoeken naar een projectleider voor het maken van een plan van aanpak. Als vervolgstappen na deze bijeenkomst zijn verder genoemd: Onderzoek naar de cijfers zodat er meer zicht komt op de opgave. Informatie geven aan raden. Een klankbordgroep samenstellen met een aantal van de aanwezigen van deze regiotafel. En de wens voor 'locaties' als belangrijkste agendapunt tijdens een volgende regiotafel. Deze vervolgstappen zullen in het plan van aanpak worden uitgewerkt.

“ONDERNEMERS ZIJN VERANTWOORDELIJK VOOR DE HUISVESTING MAAR WE KUNNEN NIET ZONDER DE OVERHEID, BIJVOORBEELD VOOR HET AANWIJZEN VAN LOCATIES.”

Inspirerende voorbeelden van short- en midstay huisvestingsprojecten vindt u op een interactieve kaart op de website www.brabant.nl/arbeidsmigratie.

Meer informatie over de samenwerking van de negen gemeenten in het stedelijk gebied? Check www.stedelijkgebiedeindhoven.nl

Samenwerking
in het **STEDELIJK GEBIED!**

Provincie Noord-Brabant